

Svensk författningssamling

Lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

SFS 2023:666

Publicerad
den 21 november 2023

Utfärdad den 16 november 2023

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om trafikskadelagen (1975:1410)³

dels att 1, 5, 6, 16, 17 a, 24, 31 c, 33 och 37 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 1 a, 1 b och 29 a–29 f §§, och närmast före 29 a § en ny rubrik av följande lydelse.

1 §⁴ Denna lag gäller trafikförsäkring för motordrivet fordon och ersättning från trafikförsäkring för skador i följd av trafik med sådant fordon (trafikskadeersättning).

Vid tillämpningen av lagen ska ett eldrivet fordon utan tramp- eller vevanordning alltid anses som ett motordrivet fordon, om det

1. är konstruerat för en hastighet som överstiger 20 kilometer i timmen, eller

2. är konstruerat för en hastighet som överstiger 14 kilometer i timmen och har en nettovikt som överstiger 25 kilogram.

Andra stycket 2 gäller inte om fordonet är avsett för användning enbart av personer med fysisk funktionsnedsättning.

1 a § Lagen tillämpas inte på

- ett motordrivet fordon som är avsett att föras av gående,
- ett motordrivet fordon när det används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom ett inhägnat tävlingsområde,
- ett motorredskap med en tjänstevikt av högst 2 000 kilogram som är inrättat huvudsakligen som arbetsredskap och som inte ska vara registrerat i vägtrafikregistret.

1 b § Om det till ett motordrivet fordon som omfattas av lagen har kopplats ett fordon av något annat slag, tillämpas lagens bestämmelser om skada i följd av trafik med ett motordrivet fordon på fordonskombinationen i dess helhet.

5 §⁵ Trafikförsäkring får meddelas av

¹ Prop. 2022/23:142, bet. 2023/24:CU6, rskr. 2023/24:23.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/103/EG av den 16 september 2009 om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2118.

³ Lagen omtryckt 1994:43.

⁴ Senaste lydelse 2001:562.

⁵ Senaste lydelse 2010:2050. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

1. en försäkringsgivare som har fått tillstånd till det enligt 2 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (2010:2043),

2. en försäkringsgivare som har fått tillstånd till det enligt 4 kap. 1 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, och

3. en EES-försäkringsgivare som är verksam i Sverige enligt 2 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

En försäkringsgivare som får meddela trafikförsäkring är skyldig att på begäran meddela trafikförsäkring. I ett tillstånd enligt 2 kap. 4 § försäkringsrörelselagen eller 4 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige kan dock skyldigheten begränsas till att gälla försäkring åt personer som tillhör en viss yrkesgrupp eller intressegrupp eller som är bosatta inom ett visst område. Finansinspektionen kan efter ansökan besluta om motsvarande begränsning för försäkringsgivare som driver verksamhet här enligt 2 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige. Finansinspektionens beslut får överklagas hos regeringen.

En försäkringsgivare som avser att meddela trafikförsäkring genom gränsöverskridande verksamhet med stöd av 2 kap. 1 § lagen om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige men som inte har fast driftställe i Sverige ska ha en representant här i landet. Representanten ska vara bosatt i Sverige eller vara en svensk juridisk person. Försäkringsgivaren ska utfärda en fullmakt för representanten att gentemot skadelidande företräda försäkringsgivaren och att själv eller genom någon annan tala och svara för denne angående försäkringsfall. Representanten ska även ha behörighet att företräda försäkringsgivaren vid kontroll av om det finns en giltig trafikförsäkring. Försäkringsgivaren ska informera försäkringstagarna om vem som är försäkringsgivarens representant och om dennes adress. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för sådana representanter.

6 § Om en försäkringsgivares tillstånd att meddela trafikförsäkring återkallas, ska den som har tecknat trafikförsäkring hos försäkringsgivaren och som är skyldig att ha en sådan försäkring teckna en ny trafikförsäkring för fordonet inom en månad efter det att beslutet om återkallelse har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar.

I fall som avses i första stycket upphör den tidigare trafikförsäkringen senast vid utgången av den angivna månadsfristen.

16 §⁶ För ett motordrivet fordon som har undantagits från trafikförsäkringsplikt med stöd av 4 § 2 och som saknar trafikförsäkring ansvarar samtliga försäkringsgivare, som vid skadetillfället fick meddela trafikförsäkring enligt 5 § första stycket, solidariskt för den trafikskadeersättning som skulle ha betalats, om en försäkring hade funnits.

I fråga om ett fordon som är försäkringspliktigt men som saknar trafikförsäkring har de försäkringsgivare som avses i första stycket samma ersättningsansvar som anges där. För sakskada som tillfogas den försäkringspliktige gäller dock detta ansvar endast om fordonet brukades olovligen av någon annan och antingen inte var registrerat i vägtrafikregistret eller var avställt.

⁶ Senaste lydelse 2010:1220.

De försäkringsgivare som avses i första stycket ansvarar även solidariskt för den trafikskadeersättning som skulle ha betalats från trafikförsäkringen för ett motordrivet fordon vars identitet inte kan fastställas. Från ersättning för sakskada ska ett belopp avräknas som motsvarar en tjugondel av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för det år då skadehändelsen inträffar. Vid skador på renar ska någon avräkning inte göras.

17 a §⁷ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet

1. för försäkringsgivaren, dennes representant enligt 27 § och den trafikförsäkringsförening som avses i 33 § att till den skadelidande ge ett motiverat besked om ersättning,
2. för försäkringsgivaren att till försäkringstagaren utfärda ett intyg om skadehistorik, och
3. för försäkringsgivaren att offentliggöra allmän information om hur intyg om skadehistorik används när premier för trafikförsäkring bestäms.

24 §⁸ I fall som avses i 16 § fördelas försäkringsgivarnas inbördes ersättningsansvar efter förhållandet mellan beloppen av de premier för direkt tecknade trafikförsäkringar som härrör från verksamheten här i landet och som för var och en av dem belöper på närmast föregående kalenderår.

Trafikskadeersättning som har betalats enligt 16 § andra stycket får upp till en tiondel av det prisbasbelopp som anges i 21 § krävas tillbaka från den som var skyldig att ha trafikförsäkring. Ersättningen får inte krävas tillbaka, om fordonet vid skadetillfället brukades olovligen av någon annan och antingen inte var registrerat i vägtrafikregistret eller var avställt.

Om trafikskadeersättning har betalats enligt 16 § tredje stycket och fordonet därefter blir känt, får ersättningen krävas tillbaka från den försäkringsgivare som har meddelat trafikförsäkring för fordonet.

Insolvensgarantisystem

29 a § Om en försäkringsgivare som har tillstånd att meddela trafikförsäkring i Sverige eller i ett annat EES-land är föremål för ett likvidationsförfarande som avses i 2 § lagen (2005:1047) om internationella förhållanden rörande finansiella företags insolvens, ansvarar samtliga försäkringsgivare som vid tidpunkten för beslutet om likvidationsförfarandet fick meddela trafikförsäkring enligt 5 § första stycket 1 och 2 solidariskt för ersättning till en skadelidande som är bosatt i Sverige, i den utsträckning ersättningen omfattas av försäkring hos försäkringsgivaren.

Den försäkringsgivare som är föremål för likvidationsförfarandet omfattas inte av det solidariska ansvaret.

Ersättning till den skadelidande ska betalas så snart som möjligt och senast tre månader från den dag då den skadelidande har accepterat ett motiverat anbud om ersättning.

29 b § Om den försäkringsgivare som är föremål för likvidationsförfarandet har sitt huvudkontor i ett annat EES-land än Sverige får de solidariskt ansvariga försäkringsgivarna kräva ersättning för betalning enligt 29 a § från insolvensorganet i det EES-landet.

⁷ Senaste lydelse 2007:333.

⁸ Senaste lydelse 2010:1220.

29 c § Om den försäkringsgivare som är föremål för likvidationsförfarandet är en sådan försäkringsgivare som avses i 5 § första stycket 1, ansvarar de försäkringsgivare som har solidariskt ansvar enligt 29 a § även solidariskt för den ersättning som krävs av ett insolvensorgan i ett annat EES-land, i den utsträckning ersättningen har betalats till en skadelidande som är bosatt i det EES-landet.

Ersättning till organet i det andra EES-landet ska betalas senast sex månader från den dag då ett krav har mottagits, om inte något annat har avtalats.

29 d § Försäkringsgivarnas inbördes ersättningsansvar fördelas efter förhållandet mellan beloppen av de premier för direkt tecknade trafikförsäkringar som härrör från verksamheten i Sverige och som för var och en av dem avser kalenderåret närmast före beslutet om likvidationsförfarandet. För en försäkringsgivare som avses i 5 § första stycket 1 ska även premier för direkt tecknade obligatoriska motorfordonsförsäkringar som härrör från verksamheten i andra EES-länder än Sverige ingå vid fördelningen av ersättningsansvaret.

29 e § De försäkringsgivare som har betalat ersättning enligt 29 a eller 29 c § inträder i den skadelidandes rätt till ersättning av den försäkringsgivare som är föremål för likvidationsförfarandet.

Försäkringsgivarna inträder också i den skadelidandes rätt till skadestånd av skadevällaren, upp till det utbetalade beloppet.

Det insolvensorgan som har betalat ersättning efter ett krav enligt 29 b § inträder i den rätt som försäkringsgivarna har enligt andra stycket.

29 f § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förfarandet hos de försäkringsgivare som är solidariskt ansvariga enligt 29 a § och om underrättelseskyldighet med anledning av insolvensgarantisystemet.

31 c §⁹ Det som sägs om försäkringsgivare i 31 § andra och tredje styckena samt i 31 b § andra stycket ska i ett fall som avses i 15 § gälla staten och i ett fall som avses i 16, 28 eller 29 a–29 c § gälla Trafikförsäkringsföreningen.

33 §¹⁰ I fall som avses i 16 § företräds försäkringsgivarna i ärenden om trafikskadeersättning eller om återkrav av sådan ersättning av en trafikförsäkringsförening i vilken försäkringsgivarna är medlemmar. Detta gäller även ärenden enligt 28 och 29 a–29 f §§. För ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden får föreningen utse en av försäkringsgivarna att företräda de övriga.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer stadgar för trafikförsäkringsföreningen.

37 §¹¹ En förare av en moped, ett motorredskap eller ett eldrivet fordon utan tramp- eller vevanordning ska, om fordonet omfattas av denna lag men inte är registrerat i vägtrafikregistret, under färd i Sverige ha med sig bevis

⁹ Senaste lydelse 2013:1089.

¹⁰ Senaste lydelse 2002:343.

¹¹ Senaste lydelse 2014:609.

om att fordonet är trafikförsäkrat och på begäran visa upp beviset för en bilinspektör eller polisman.

Den som bryter mot första stycket döms till penningböter. Föraren ska dock vara fri från ansvar, om han eller hon senast tredje vardagen efter förseelsen styrker hos Polismyndigheten att han eller hon hade bevis om trafikförsäkring vid tiden för förseelsen och omständigheterna ger vid handen att förseelsen har berott på tillfälligt förbiseende.

1. Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer i fråga om 29 a–29 f och 33 §§ och i övrigt den 23 december 2023.

2. Bestämmelserna i de nya 29 a–29 f §§ och 33 § i den nya lydelsen tillämpas även på försäkringsavtal som har ingåtts före ikraftträdandet. De tillämpas dock inte på likvidationsförfaranden som har beslutats före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

GUNNAR STRÖMMER

Erik Hällströmer
(Justitiedepartementet)